

History Studies

International Journal of History
ACADEMIC JOURNAL

*History Studies Dergisi, dört ayda bir yayınlanan uluslararası hakemli bir dergidir. History Studies Dergisi'nde yayınlanan tüm yazıların, dil, bilim ve hukukî açıdan bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları **History Studies** dergisine aittir. Yayıncının yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir. Gönderilen yazılar iade edilmez.*

ISSN: 1309-4173

Volume 2 / 1
2010

Editor

Osman KÖSE

Associate Editor

Sibel ÜST

General Coordinator

Mehmet Dursun ERDEM

Associate General Coordinator

Önder DUMAN

Correspondence Coordinator

Mehmet KÖÇER- Bilal ÇELİK

Owner

Osman KÖSE

Manager

Bünyamin KOCAOĞLU

Associate Manager

İbrahim Etem ÇAKIR - Yahya YEŞİLYURT

Cover Design

Ali SEYLAN

Board of Managers

İlhan EKİNCİ - Kemalettin KUZUCU - Hasan BABACAN - Necmettin ALKAN -
Mehmet BEŞİRLİ - Mehmet Yaşar ERTAŞ - Mustafa ÇOLAK - Feridun ATA -
Selim ÖZCAN - Haşim ŞAHİN- Zafer GÖLEN - Zübeyde G. YAĞCI - Mehmet
AYDIN - Behset KARACA - Ümit EKİN - Bayram NAZIR - Erol KAYA - Rıza
KARAGOZ - Pelin İSKENDER - M. Fatih SANCAKTAR -Mucize ÜNLÜ - Telli
KORKMAZ - Yücel YİĞİT- M. Emre KILIÇARSLAN - Tuba KARA - Derya
DEMİREL - Türkan POLATÇI

Consulting Board

Nedim İPEK - Mehmet ÖZ - Yavuz ÜNAL - Dursun Ali AKBULUT - Mehmet Ali
ÜNAL - Hikmet ÖKSÜZ - Salim CÖHCE - Turhan KAÇAR - Metin AYIŞIĞI
Mehmet ALPARGU - Azmi ÖZCAN - Mustafa DEMİR - Ömer TURAN - Abdullah
GÜNDOĞDU - Cevdet YILMAZ - Haluk SELVİ - Arif BİLGİN - Yücel ÖZTÜRK -
Fahri SAKAL - Enis ŞAHİN

History Studies

Volume 2/1 2010

Printmaker

Yrd. Doç. Dr. Hasan ATSIZ

General Coordinator of Foreign Editors

Prof. Dr. Ömer TURAN

Referees and Advisory Board

Prof. Dr. Mehmet Ali ÜNAL	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Dursun Ali AKBULUT	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Nedim İPEK	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet EVSİLE	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Hikmet ÖKSÜZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Mesut ÇAPA	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Alaattin YALÇINKAYA	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet İNBASI	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali KAYA	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan KILIC	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Erdal AÇIKSES	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Fahrettin TIZLAK	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati AKTAS	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Salim CÖHCE	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Bayram KODAMAN	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Kemal GÖDE	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Musa CADIRCI	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ÖZ	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Metin AYISIĞI	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman BEYOĞLU	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ali AKYILDIZ	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet SİMSİRGİL	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman ÖZKAN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim GÜLER	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Ali İbrahim SAVAS	Cankırı Karatekin Üniversitesi
Prof. Dr. Bülent ÖZDEMİR	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Adnan SİSMAN	Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Abdullah SAYDAM	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Sadık SARISAMAN	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Yavuz ÜNAL	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Turhan KAÇAR	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ALPARGU	Sakarva Üniversitesi
Prof. Dr. Azmi ÖZCAN	Bilecik Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa DEMİR	Sakarva Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer TURAN	Ortadoğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Cevdet YILMAZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Kemal CİCEK	Türk Tarih Kurumu
Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ	Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. İlker ALP	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Sabri SÜRGEVİL	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ERSAN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Saadettin GÖMEC	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Haluk SELVİ	Sakarva Üniversitesi
Doc. Dr. Arif BİLGİN	Sakarva Üniversitesi
Doc. Dr. Yücel ÖZTÜRK	Sakarva Üniversitesi
Doc. Dr. Enis SAHİN	Sakarva Üniversitesi
Doc. Dr. Mehmet OKUR	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doc. Dr. İbrahim TELLİOĞLU	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doc. Dr. Erhan AFYONCU	Marmara Üniversitesi
Doc. Dr. Ali ACIKEL	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doc. Dr. Bilgehan PAMUK	Gaziantep Üniversitesi
Doc. Dr. Zeynel ÖZLÜ	Gaziantep Üniversitesi
Doc. Dr. İbrahim Ethem ATNUR	Atatürk Üniversitesi
Doc. Dr. Osman KÖSE	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doc. Dr. Galip EKEN	Cumhuriyet Üniversitesi
Doc. Dr. Fahri SAKAL	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doc. Dr. Kaya T. CAĞLAYAN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doc. Dr. Ali Fuat ÖRENC	İstanbul Üniversitesi
Doc. Dr. İbrahim SEZGİN	Trakya Üniversitesi
Doc. Dr. Hüseyin ÇINAR	Kırıkkale Üniversitesi
Doc. Dr. Mustafa GENCER	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doc. Dr. Rahmi DOĞANAY	Fırat Üniversitesi
Doc. Dr. Süleyman SEYDİ	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doc. Dr. İlhan EKİNCİ	Ordu Üniversitesi
Doc. Dr. Kemalettin KUZUCU	Trakya Üniversitesi
Doc. Dr. Hasan BABACAN	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doc. Dr. Necmettin ALKAN	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doc. Dr. Mehmet BEŞİRLİ	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doc. Dr. Mehmet Yaşar ERTAS	Pamukkale Üniversitesi
Doc. Dr. Mustafa ÇOLAK	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doc. Dr. Feridun ATA	Selçuk Üniversitesi
Doc. Dr. Senol CELİK	Balıkesir Üniversitesi
Doc. Dr. Kezban ACAR	Celal Bayar Üniversitesi
Doc. Dr. Ergin AYAN	Ordu Üniversitesi
Doc. Dr. Süleyman DEMİRCİ	Ercives Üniversitesi
Doc. Dr. Abdullah İLGAZİ	Dumlupınar Üniversitesi
Yrd. Doc. Dr. Muhammet Bilal ÇELİK	Sakarva Üniversitesi
Yrd. Doc. Dr. Zeki CEVİK	Balıkesir Üniversitesi
Yrd. Doc. Dr. Onder DUMAN	Giresun Üniversitesi
Yrd. Doc. Dr. Rifat ÖZDEMİR	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doc. Dr. Zekai METE	Trakya Üniversitesi
Yrd. Doc. Dr. Ahmet YİĞİT	Muğla Üniversitesi
Assist. Prof. Dr. Tamer BALCI	The University of Texas-Pan American
Yrd. Doc. Dr. Fatih ÜNAL	Ordu Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Ümit EKİN	Sakarva Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet KÖÇER	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Selim ÖZCAN	Amasva Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Haşım SAHİN	Sakarva Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Zafer GÖLEN	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Zübeyde G. YAĞCI	Balıkesir Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet AYDIN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Behset KARACA	Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bayram NAZIR	Gümüşhane Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Erol KAYA	Erzincan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Rıza KARAGÖZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Pelin İSKENDER	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. M. Fatih SANCAKTAR	İstanbul Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mucize ÜNLÜ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Telli KORKMAZ	Nevşehir Üniversitesi

2010 2/1 – Bu Sayı İçin Hakemler

Prof. Dr. Muhammet ARAFAT	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet EVSİLE	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Nedim İPEK	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Turhan KAÇAR	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Hikmet ÖKSÜZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman ÖZKAN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Turgut YİĞİT	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan BABACAN	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet BEŞİRLİ	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Dursun ERDEM	Erzincan Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa GENCER	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Abdullah İLGAZİ	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Bünyamin KOCAOĞLU	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Timuçin KODAMAN	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Şahin KÖKTÜRK	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Kemalettin KUZUCU	Trakya Üniversitesi
Doç. Dr. Bilgehan PAMUK	Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Zeynel ÖZLÜ	Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Fahri SAKAL	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Haluk SELVİ	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim TELLİOĞLU	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hakan ARIKAN	Kırıkkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mesut AYAR	Kırklareli Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Tamer BALCI	University of Texas-Pan American
Yrd. Doç. Dr. M Bilal ÇELİK	Sakarya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kezban ÇELİK	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Önder DUMAN	Giresun Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. A. Şevki DUYMAZ	Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ümit EKİN	Sakarya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Zafer GÖLEN	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet KÖÇER	Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kemal ŞAHİN
Yrd. Doç. Dr. Fahri TÜRK
Yrd. Doç. Dr. Zübeyde GÜNEŐ YAĞCI
Yrd. Doç. Dr. Orhan YAZICI
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Serhat YILMAZ

Adnan Menderes Üniversitesi
Trakya Üniversitesi
Balıkesir Üniversitesi
İnönü Üniversitesi
Kastamonu Üniversitesi

Editörden

Değerli tarihçiler ve kıymetli okuyucular

History Studies dergisinin 2. sayısını yayınlamanın mutluluğunu yaşıyoruz. Dergimizin ilk sayısı elektronik ortamda (www.historystudies.net), Aralık 2009 tarihinde yayınladıktan sonra, akabinde baskısı da yapılarak kütüphanelerde yerini almıştır. İlk yayınlandığı andan itibaren Türkiye ve dış dünyadan dergimize yoğun bir teveccüh olmuştur. Bu vesileyle, yayınlanmak üzere değerli araştırmalarını bizlere gönderen siz değerli araştırmacılarımıza sonsuz teşekkür ediyoruz. Dergimize gösterilen ilgi yaptığımız işin ne kadar yerinde ve doğru bir karar olduğunu göstermektedir. Bu moral ve aktiviteyle 2. sayıyı sizlere takdim ediyoruz.

History Studies dergisini hem elektronik ve hem de basılı olarak yayınlayacağımızı ilk sayımızda ifade etmiştir. İlk sayımız yayınladıktan hemen sonra az sayıda da olsa baskısı yapılarak bazı kütüphanelere ve dergimizde makaleleri bulunan araştırmacılarımıza ulaştırıldı. Aynı şekilde bu sayımız da kısa zamanda kütüphanelerde yerini alarak ebedileşecektir.

Yılda 3 sayı olarak yayınlanacak olan dergimizde, her konuda gelen makaleleri hakem değerlendirmelerinden sonra yayınlıyoruz. İleride özel konuları ihtiva eden sayılarımız da yayınlanabilecektir. Bu konuda sizlerden gelen öneri ve tenkitlere açığız.

Dergimize, yayınlanmak amacıyla çok sayıda makale ulaşmaktadır. Bir makalenin yayına hazır hale gelmesi için, iki alan ve bir de teknik olmak üzere üç hakemin değerlendirmesinden geçmektedir. Hakemlerden birinden bile olumsuz rapor alan makaleler dergimizde yayınlanmamaktadır. Bu nedenle hakem süreci uzun bir zamanı aldığı için, işlemleri yetişen makaleler ancak yayınlanabilmektedir. Bununla birlikte dergimizi belli bir sayfa sayısında tutmak istediğimizden, ister istemez hakem süreci tamamlanan makalelerden bir kısmını da gelecek sayıya bırakmak zorunda kalıyoruz. Bu konuda sizlerin bizi anlayışla karşılayacağınızı umuyoruz.

Bu sayımızda 18 makale ve 3 kitap değerlendirmesi bulunmaktadır. Makalelerden birisi Orta Asya Türk Tarihi ve diğerleri ise tamamen Osmanlı dönemini kapsamaktadır. Birisi sözlük olmak üzere üç tane de kitap tanıtımı bu sayımızda yer almıştır. Bu nedenle çalışmalarıyla dergimizi şekillendiren değerli araştırmacılarımıza müteşekkirimiz. Onların emekleri olmasaydı böyle bir çalışma ortaya çıkmazdı. Uluslararası indekslere girmek için çalışmalarımız devam etmektedir. En kısa zamanda bu konuda sizlere iyi haberler vereceğimizi umuyor ve uluslararası indekslerde yerimizi alacağımıza inanıyoruz.

History Studies dergisinin bu sayısı ile misafir editörlük uygulaması başlatmış bulunmaktayız. Bu sayının ve dolayısıyla ilk misafir editörümüz, değerli hocamız Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Nedim İPEK'tir. Göstermiş olduğu nezaket ve harcadığı zaman için kendilerine teşekkür ediyoruz.

Hedefimiz tarih bilimine bir nebze de olsa katkı yapmaktır.

History Studies dergisi bu amaca istinaden tüm tarihçilerin buluşma noktasıdır.

Saygılarımla

Doç. Dr. Osman KÖSE
Editör

Misafir Editörden

Saygıdeğer okuyucular,

Her şeyden önce beni dergiye misafir editör olarak davet eden Osman KÖSE'ye teşekkür ederek sözlerime başlamak istiyorum. Bizler akademik hayata atıldığımızda yazdığımız makalelerin bir dergide yayımlanması işi aylarca sürmekteydi. Kitap yayımlatmak ise daha meşakkatli bir işti. Buna karşılık dergi yayımlayan kurumlar Mübahat Kütükoğlu Hocamızın Tarih Araştırmalarında Usul adlı kitabında sıralanabilecek kadar azdı. Günümüzde ise baskı teknolojisinin değişmesi ve gelişmesi yayımlanan kitap ve dergi sayısının hızla artması sonucunu doğurmuştur. Bir taraftan resmi kurumların çıkardığı dergi sayısı artarken, diğer taraftan hususi dergiler de yayımlanmaya başladı.

Matbaa toplumları geleneksel yapıdan modern çağa geçirdi. İnternet ise modernite sonrası çağa geçişi beraberinde getirdi. Yeni dönemde toplumların idaresi kişilerin gönüllerinin fethedilmesi ve bilgi toplum şeklinde olacağı anlaşılmaktadır. O halde bu yeni çağ bilgi üreten ve ürettiği bilgiyi geniş bir alana yayabilen toplumların olacaktır. Bu hedefe ulaşmanın en önemli vasıtası e-dergidir. E-dergi teknolojisi dergi çeşit ve sayısının artmasında oldukça etkili oldu. E-dergi yayımlanan makalelerin milli sınırları aşarak görece dil bilen herkesin okumasına imkân tanımaktadır. İnternet aynı zamanda bilgi kirliliğini de beraberinde getirmektedir. Toplumun bilgi kirliliğinden korunmanın tek yolu bireyleri bilgili, yazılı metinleri tenkit etme yeteneğine sahip kişiler olarak yetiştirmektir. Belki de bu sebeple akademik yazıların hakemli dergilerde yayımlanması teşvik edilmeye başlandı.

Doçentlik dosyalarındaki makalelere hakem onaylı olma şartı getirilmesi resmi, özel bütün akademik dergilerin hakemli dergiye dönüşmesini beraberinde getirdi. Bizce asıl hakem büyük kısmı görece akademisyen olan okuyucu kitesidir. Okurlar makalelerle ilgili görüş ve eleştirilerini dergi editörlüğüne göndermeleri halinde dergi daha mükemmel bir hale gelir. Öte yandan, yayımlanmak üzere gönderilen makale sayısının artması da derginin itibarının arttığının bir göstergesi olabilir.

Derginin bu sayısında yer alan makalelere gelince: Cevdet Yılmaz makalesinde tarihçi ve coğrafyacıların farklı algıladıkları divan teriminin anlamına açıklık getirmektedir. Bu makaleden de anlaşılacağı üzere tarihçilerin hatta sosyologların çözmesi gereken ilk işlerden birisi tarihi verilerden hareketle Türk sosyolojisi terimlerini tespit edip üretmektir. Aksi takdirde söz konusu makalenin başlığında ifade edildiği gibi bir terimin anlamı coğrafyacı ve tarihçiye göre farklılaşabilir.

Akademik dergilerin vazgeçilmez bölümlerinden birisi de kitabiyattır. Derginin bu sayısında iki hatırat ve bir sözlük tanıtılmaktadır. Bu tür yayınlar akademisyenlerin kitabiyat dağarcığını geliştirir. Bununla beraber günümüz tarihçileri için kitap eleştirileri ve kaynak tenkitleri tartışmasız önemlidir. Şüphesiz akademisyen monografik eserleri ve kaynakları tenkit etme metot ve kabiliyetine sahiptir. Ancak takdir edilir ki, bu işi yapacak zamanı yoktur. Bu nedenle akademisyen çalışması için yaptığı tenkidi yazılı hale getirip dergilerde yayımlarsa meslektaşlarının da yararlanma imkânı doğar. Bu düşünce dergide yer alan Tokat'taki Ermeni olayları ile ilgili makalede bir ölçüde gerçekleştirilmektedir. Makalede konu ile ilgili Osmanlı belgelerindeki bilgilerle Batı basınında yer alan ilgili haberler karşılaştırılıyor. Yeri gelmişken bir sorunu daha okuyucularla paylaşmak isterim. O da kitap tenkidine yerel tarihçilerin yazdıklarından başlamak gerek. Zira tenkit edilmeyen bu tür eserlerdeki hatalar ve yanlışlıklar zamanla doğru olarak algılanmaya başlanmaktadır. Derginin okur ve yazarı konumundaki akademisyen arkadaşlar buldukları yerde yayımlanan bölge ve şehir tarihi ile ilgili kitapları tanıtmaları biz tarihçiler için oldukça önemli olacağı kanaatindeyiz.

Savaşlar devlet ve toplumlarda siyasi, idari, sosyal ve ekonomik yapı değişikliklerine sebebiyet verebilmektedir. Dergide yer alan Prizren Sancağı'nın idari yapısı ile ilgili

makalede vilayet nizamnamesinin tatbiki, savaşla idari yapının bozulması ve yeniden yapılanma uygulamaları ortaya konmaktadır. Büyük Taarruz temalı makalede, devletlerin azınlıklarla ilgili ürettikleri politikaları tartışmaktadır. Kosova konulu makale nüfus dalgalanmaları ve göçmen iskân faaliyetlerini arşiv kayıtlarına veya referans eserlere göre ortaya koymaktadır. Afganistan ile ilgili makale uluslar arası rekabet ve savaşların meydana getirdiği değişim ve gelişimi gözler önüne sermektedir. S. Battal Uğurlu ise makalesinde Mehmed Sadık Rifat Paşa'nın Tanzimat'ın tatbikinde ve ıslahatın hazırlanmasındaki tesirlerini mevcut referans eserlere istinaden değerlendirmektedir. Emine Dinđer ise Türk kadınının Osmanlı döneminde köyün yanı sıra şehirde de çalışma hayatı içinde yer aldığını ortaya koymaktadır. Gülsen Baş Diyabakır yöresindeki konut mimarisinde yer alan süsleme anlayışını çözümlemeye çalışırken, Necmettin Alkan ise makalesinde Avrupalı seyyahların Gümüşhane ile ilgili tasvirlerine yer vermektedir.

Dergide yayımlanan makalelerin bir kısmı da cemiyet ve kurumlarla ilgilidir. Bunlardan birisi Kayseri'de kurulan Maarif Cemiyeti'dir. Meşrutiyet döneminde Kayseri'de kurulan Maarif Cemiyeti kendi nizamnamesine istinaden tanıtılıyor. Yine Mehmet Beşirli ana kaynaklara istinaden Hamza Bey Evkafı ile ilgili tespit ettiği bilgileri aktarıyor. Bayram Nazır ise arşiv belgelerine istinaden Osmanlıda müzecilik anlayışının doğuşu ve Dersaadet Numunehane-i Osmanî hakkında bir tespit çalışması yapıyor. Melek Öksüz ise Amerikan belgelerinin ışığında Türkiye'de faaliyet gösteren Amerikan eğitim ve sosyal kurumlarının ayakta durmak ve gelişmek için izledikleri yöntemleri ortaya koymaktadır.

Dergiye yazılarıyla, fikirleriyle, maddi ve manevi destekleriyle katkı verenlere teşekkür ederken derginin bundan sonraki yayın hayatında başarılı olması temennisi ile satırlarımı sonlandırmak istiyorum.

Saygılarımla, 30 Mart 2010 SAMSUN

Nedim İPEK
Misafir Editör

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

Saadettin GÖMEÇ- Hamiyet SEZER

The Problems Of Uighur (Uygur) Kagan Family
Uygur Kağan Ailesinin Problemleri
1-8

Emine DİNGEÇ

Osmanlı Toplumunda Kadınların Üretime Katkıları
The Contributions of Women to Production in Ottoman Society
9-30

Mehmet BEŞİRLİ

Vakıf Kurumunun Önemi ve Tokat'ta Hamza Bey Evkafı Üzerine Bazı
Bilgiler
The Importance of Institution of Waqf and some Notes on Hamza
Bey Waqf in Tokat
31-43

Seyit Battal UĞURLU-Mehmet DEMİRTAŞ

Mehmet Sadık Rifat Paşa ve Tanzimat
Mehmet Sadık Rifat Pasha and The Tanzimat
44-64

Nedim İPEK

Kosova Vilayeti Dahilinde Gerçekleşen Göçler
Emigrations Occured in Kosovo County
65-81

Necmettin ALKAN

Avrupalı Seyyahların Tasvirlerinde Gümüşhane ve Çevresi
The Observation of European Travelers on Gümüşhane and Its Surroundings
82-97

Bayram NAZIR

Osmanlı Devleti'nde Müzeciliğin Doğuşu ve Dersaadet Numunehane-i Osmani
Born of the Museology in Ottoman Empire and Dersaadet Numunehane-i
Osmani
98-113

Yücel YİĞİT

Prizren Sancağı'nın İdarî Yapısı (1864-1912)
The Administrative Structure of Prizren Sanjak Between 1864-1912
114-146

Melek ÖKSÜZ

Osmanlı Topraklarında Hukuki Statü Arayışı ve Varlık Mücadelesinde
Amerikan Kurumları
In Pursuit of Legal Statu in Ottoman Terrotories and American Instutions
in the Fight for Existence
147-187

H. Baha ÖZTUNÇ

1897 Tokat Ermeni Olayının Dış Basına Yansımaları ve Olayın GerçekYüzü
1897 Tokat Armenian Affair's Reflections to External Media
Andreal Face of the Affair
188-206

Osman KÖSE

İstanbul'daki Amerikalı Diplomat ve Misyonerlere Göre Türkiye'de
Amerikan Manda İdaresi'nin Kurulma Gerekçeleri (1919)
The Reasons for the American Mandate in Turkey According to American
Diplomats and Missionaries (1919)
207-218

Orhan YAZICI

Afganistan'daki Otorite Boşluğunun Tarihi Temelleri ve Bölge Güvenliği
Üzerindeki Etkileri
Historical Foundations of the Authority Gap in Afghanistan and its
Influence on Regional Security
219-237

Serdar SAKİN-Sabit DOKUYAN

Sakarya Savaşı Sonrası Azınlıklar Meselesi ve TBMM
The Minorities
Problem After the Sakarya War and Turkish Grand National Assembly
238-259

Hikmet Zeki KAPCI

Terakki-i Maarif Cemiyeti Nizamnamesi
The Regulations of the Society of Terakki-i Maarif
261-272

Cevdet YILMAZ

Türkiye'de Tarihçiler ve Coğrafyacılar Tarafından Farklı Anlamalarda
Kullanılan Bir Terim: Divan
A Term Used Different Meanings by Historians and Geographers in Turkey;
Divan
273-309

Gülşen BAŞ

Diyarbakır'daki Geleneksel Konut Mimarisinde Süsleme Anlayışı
Decoration in Traditional Residential Architecture in Diyarbakir Province
310-338

Eldeniz ABBASLI

“Şamlı” Adı Üzerine
About Name “Şamlı”
339-362

Mehmet EVSİLE

Gizli Celse Zabıtları'na Göre Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Lozan Barış
Anlaşması ile İlgili Tartışmalar
Turkish Grand National Assembly of Confidential in Accordance With the
Memorandum Cels Lausanne Peace Agreement Relating to the Discussion
Games
363-377

Yayın Değerlendirme / Review

Ömer TURAN

Osman Coşkun, İkinci Ergenekon, Kurtuluş Savaşı Başlarken
2th Ergenekon
Istanbul, 2008.
378-383

Fatih ÇELİK

Kırgız Tilinin Sözdüğü, -Kırgız Dilinin Sözlüğü,
Avrasya Yayıncılık, 2010, 1460 s.
Dictionary of Kirghiz
Avrasya Publishing, 2010
384-387

Yahya YEŞİLYURT

Ali Emiri, Yemen Hatırâtı, Çev: Yusuf Turan Günaydın, Hece Yayınları, Ankara
2007, 119 S.
Yemen Memories, Trans: Yusuf Turan Gunaydin, Hece Publishing, Ankara
2007, 119 P.
388-392